

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Gymnázium, Šternberk, Horní nám. 5
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0218
Šablona	I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské gramotnosti
Označení materiálu	VY_12_INOVACE_Pos_23
Vypracoval(a), Dne	Mgr. Jitka Pospíšilová, 22.2.2014
Ověřeno (datum)	24.2.2014
Předmět	Český jazyk
Třída	VI. A
Téma hodiny	Světová meziválečná próza
Druh materiálu	Pracovní list
Anotace	Práce s pracovním listem. Písemné odpovědi na otázky.

1. Vylušti křížovku. Zodpověz otázku/místo ? doplň chybějící část názvu díla. V tajence vyjde název (2 slova) oficiálního proudu v ruské literatuře.

1. titul Neřáda
2. ? tučňáků
3. ? a moře
4. O myších a ?
5. Hluk ? vřava
6. Mario a ?
7. ? Süss
8. ? , armádo
9. ? kamarádi
10. Malý ?
11. ? tragédie
12. román T. Manna o úpadku čtyř generací jedné rodiny
13. ? vrch
14. název meziválečné generace
15. jméno chlapce ze Smrti v Benátkách
16. ? zpátky
17. Židovka z ?
18. ? vévodkyně
19. Velký ?
20. Psychoanalytická novela S. Zweiga
21. Narcis a ?
22. ? vlk

Tajenka: _____

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

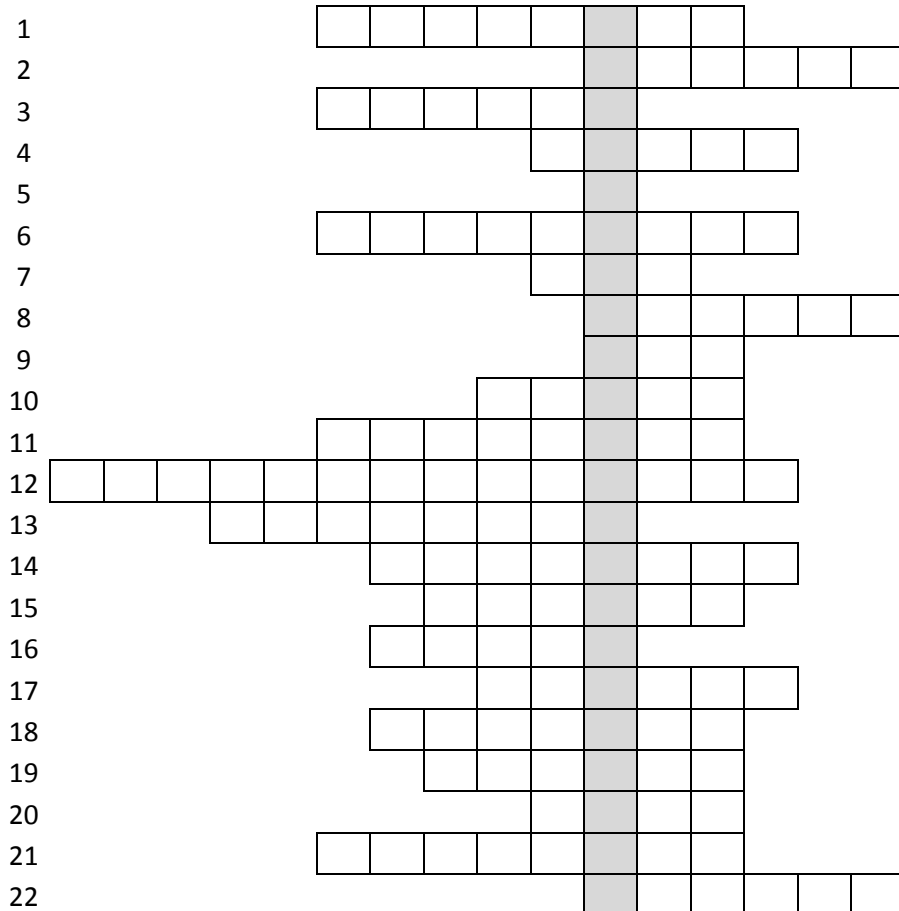

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Vyluštěný pojem vysvětli.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Pracuj s učebnicí. Ke kterému autorovi by mohla odpovídat která charakteristika?

Michail Bulgakov

Michail Šolochov

Isaak Babel

Boris Pasternak

Maxim Gorkij

Ivan Bunin

JMÉNO	CHARAKTERISTIKA
	Stál stranou oficiálního proudu, Nobelovu cenu musel odmítnout (donucen režimem)
	Zakladatel oficiálního proudu; v dílech je vidět nepřátelský vztah k carskému Rusku
	Jeho díla byla cenzurována a zakazována; po rozhovoru se Stalinem dostal prostor v moskevském divadle MCHAT
	Rozbízí tradiční stavbu povídky – skládá je z různých fragmentů (dopisy, hlášení, komentáře, úvahy,...); snaha konfrontovat ideály revoluce s realitou
	1965 – Nobelova cena; častý námět - rodné kozácké prostředí nejprve z doby ruské občanské války a později z doby druhé světové války
	1933 – Nobelova cena; odmítavý postoj ke komunistickému režimu – díla zakázána; mistr ruské lyrické povídky

4. Jednotlivá díla přiřaď k autorům.

Doktor Živago Tichý Don Rudá jízda Mít'ova láska Matka
 Temné aleje „bosácké povídky“ (Makar Čudra, Čelkaš,..) Tajemné aleje
 autobiografická trilogie – Dětství, Do světa, Moje univerzity

Michail Bulgakov - _____

Michail Šolochov - _____

Isaak Babel - _____

Boris Pasternak - _____

Maxim Gorkij - _____

Ivan Bunin - _____

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

5. Na základě následujících ukázek a informací z jiných materiálů charakterizuj díla.

A) Larisa Fjodorovna ležela na okraji postele oblečená, necítila se ve své kůži. Schoulila se do klubíčka a přikryla vlněným šátkem. Jurij Andrejevič seděl na židli vedle ní a mluvil tiše, s dlouhými přestávkami. Chvilími se Larisa Fjodorovna nadzvedla na lokti, podepřela si bradu do dlaní a hleděla na Jurije Andrejeviče s otevřenými ústy. Chvilími se přitiskla k jeho rameni a tiše, aniž si toho byla vědoma, blaženě plakala. Nakonec se k němu natáhla, předklonila se přes okraj postele a radostně zašeptala: "Juročko! Ty jsi tak chytrý, Juročko! Ty všechno víš, všechno uhodneš. Ty jsi má opora, útočiště a spása. Juročko, ať mi Pánbůh odpustí, že se rouhám. Já jsem tak šťastná! Pojedeme, můj drahý, pojedeme. Tam pak ti teprve povím, co mě trápí." Usoudil, že naráží na své dohady o tom, že je těhotná, podle všeho plané, a řekl: "Já vím."

Doktor Živago

B) Na jaře toho roku jsem absolvoval lyceum, a když jsem přijel z Moskvy, byl jsem velice překvapen: jako by v našem bytě, dřív tak pustém, najednou zasvítlo slunce - celý jej ozařovala přítomnost mladého, lehkonožného děvčete, které právě vystřídal u osmileté Lily její chůvu, dlouhou a plochou stařenu, podobnou středověké soše nějaké světice. Chudá dívka, dcera jednoho z otcových bezvýznamných podřízených, byla v těch dnech bezmezně šťastná, že si hned po skončení gymnasia našla tak dobré místo, a také proto, že jsem přijel já a že se v domě objevil někdo v jejích letech. Jak ale byla plachá, jak se bávala otce při našich důstojných obědech, s jakým neklidem co chvíli dohlížela na černookou Lilu, také zamlklou, ale nezkrotnou nejen v každém pohybu, nýbrž i v zamlklosti, která jako by stále na něco čekala a pořád nějak vyzývavě vrtěla malou černou hlavou! Při obědech se otec změnil k nepoznání: nevrhal už zlostné pohledy na stařečka Gurije, který mu v pletených rukavicích servíroval jídla, chvíli od chvíle i něco prohodil - váhavě sice, ale přece jenom - obracuje se ovšem výhradně na ni a oslovuje ji obřadně jménem i jménem po otci - "milá Jeleno Nikolajevno"; dokonce se pokoušel i žertovat a usmívat se.

Krkavec (Temné aleje)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- C) Mluvil málo a „holota“ byla jeho oblíbeným slovem. Jím nazýval správu továrny i policii, jím oslovoval i ženu.
„Ty, holoto, nevidíš – kalhoty jsou roztrhané!“ Když bylo jeho synovi Pavlovi čtrnáct let, zachtělo se Vlasovovi vykrákat ho za vlasy. Pavel však vzal do ruky těžké kladivo a krátce řekl: „Nedotýkej se mne!“
„Cože?“ zeptal se otec, blíže se k synově postavě jako stín k bříze. „Dost!“ řekl Pavel.
„Nedám se již...“ A rozpráhl se kladivem. Otec se na něj podíval, schoval chlupaté ruce za záda a s úsměvem řekl: „Dobrá...“ Potom, těžce si oddychnuv, dodal: „Eh, ty holoto...“ Brzo na to řekl své ženě: „Peněz na mně již nechtěj, Paska tě uživí...“
„To chceš všechno propít?“ odvážíla se zeptati. „Do toho ti nic není, holoto! Namluvím si milenku...“ Milenku si sice neopatřil, ale od té doby, skoro po dva roky, až do své smrti si syna nevšímal a nemluvil s ním.

Matka

- D) Měsíc osvětloval krajinu líp než ta nejsilnější elektrická svítilna. Markétka rozeznamenala, jak si neznámý mne ruce a vzhlíží vyhaslým, jakoby nevidoucím očím k měsíčnímu disku. Teprve teď zpozorovala, že vedle masivního kamenného křesla, které podivně jiskřilo v měsíčním světle, leží tmavý statný pes se špičatými ušima a podobně jako jeho pán neklidně pozoruje měsíc. U nohou neznámého se válely střepy rozbitého džbánu v nevysychající temně rudé kaluži.
Jezdci zarazili koně.
"Přečetl si váš román," obrátil se Woland k Mistrovi, a měl jedinou připomínku: "že je bohužel nedokončený. Chtěl jsem vám proto ukázat vašeho hrdinu. Skoro dva tisíce let už sedí na stejném místě a spí; ale při úplňku trpí nespavostí nejen on, ale i jeho věrný psí strážce. Je-li pravda, že zbabělost je největší chyba, tenhle pes je nevinný. Báł se vždycky jen bouřky. Co naplat, tak už to bývá, že ten, kdo miluje, sdílí se svým milovaným jeho úděl."
"Co si to povídá?" zeptala se Markétka a v její dosud klidné tváři se mihl trpký stín.
"Tvrdí stále jedno a totéž," odpověděl Woland. "Prohlašuje, že při úplňku nemá klid a že jeho postavení je nezáviděníhodné. To opakuje pokaždé, když nemůže spát, a ve snu vidí stále stejný obraz: před ním se prostírá měsíční stezka a on by se rád po ní vypravil a diskutoval s vězněm Ha-Nocrim. Je totiž přesvědčen, že kdysi, přesně čtrnáctého dne jarního měsíce nísánu, si cosi nedopověděli. Ale běda, nikdy se mu to nepodaří a nikdo k němu nepřijde. Nezbyvá mu, než aby mluvil sám se sebou. Ostatně, pro změnu občas dodává, že nejvíce ze všeho na světě nenávidí svoji nesmrtelnost a slávu. Tvrdí, že by si s chutí vyměnil osud s otrhancem a tulákem Matoušem."

Mistr a Markétka

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Řešení:

1. Socialistický realismus

3. shora – Pasternak, Gorkij, Bulgakov, Babel, Šolochov, Bunin

4.

Michail Bulgakov - Osudná vejce, Dni Turbinovýchjm Mistr a Markétka

Michail Šolochov - Tichý Don

Isaak Babel - Rudá jízda

Boris Pasternak - Doktor Živago

Maxim Gorkij – trilogie, Matka, bosácké povídky

Ivan Bunin - Mít'ova láska, Temné aleje

Zdroj: A) JAKUBÍČEK], [Daniel. Literatura v souvislostech 3: od plnicího pera k psacímu stroji, aneb, literatura 1. poloviny 20. století : literatura pro střední školy. Plzeň: Fraus, 2013. ISBN 978-807-2389-919.

B) BUNIN, Ivan. Temné aleje. Mladá fronta, 1962.

C) JAKUBÍČEK], [Daniel. Literatura v souvislostech 3: od plnicího pera k psacímu stroji, aneb, literatura 1. poloviny 20. století : literatura pro střední školy. Plzeň: Fraus, 2013. ISBN 978-807-2389-919.

D) BULGAKOV, Michail Afanas'jevič. Mistr a Markétka. V Euromedia Group a v tomto překladu vyd. 3. V Praze: Odeon, 2008, 397 s. Knihovna klasiků (Odeon). ISBN 978-80-207-1289-9.